

**Տ. ԻԳՆԱՏԻՈՍ ԱԲԵՂԱ ՄԱԼԽԱՍՅԱՆԻ ՔԱՐՈԶԸ՝
ԽՈՍՎԱԾ Ս. ԷԶՄԻԱԾՆԻ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐՈՒՄ
ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՎԱԾԱԾՆԻ՝ ՏԱՃԱՐԻՆ ԸՆԾԱՅՄԱՆ ՏՈՆԻՆ**
(21 նոյեմբերի 2002 թ.)

*«Բարեխօսեա, խնդրեա, աղաչեա, զի ըստ
անճատելի մարտութեանդ՝ եւ ահա
գրանիդ հասարամ զընդունելութիւն»:
(Ս. Գրիգոր Նարեկացի)*

«Յանուն Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգոյն Սրբոյ. ամեն»:

Միբելի հավաքացյալներ, այսօր Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին փոխախմբում է Ս. Աստվածածնին նվիրված փոներից 3-ամյա Ս. Կույսի փաճարին ընծայման հիշարակը:

Եկեղեցական սրբազան ավանդությունը վկայում է, որ Ս. Աստվածածինն ուխտի զավակ էր: Նրա ծնողները՝ Հովակիմը և Աննան, երեխա ունենալու շնորհից զրկված էին և շար էին փառապում անզավակ մնալու համար, սակայն Աստված արձագանքելով նրանց թախանձանքներին՝ Իր անհուն ողորմությամբ Հովակիմին ու Աննային մի զավակ է պարգևում, մի դուստր է շնորհում, ով մարդկության կյանքում կոչված էր դառնալու մայրը Բանն Աստված, Աստծո Որդու մարդկության փաճարը:

Ահավասիկ հրեշտակային ծանուցումն սրանալով, Հովակիմն ու Աննան ուխտում են իրենց մանկանը ընծայել Աստծուն, ընծայել Տիրոջ փաճարին, որպեսզի Աստծո պարգևն իր վայելուչ փողով գրնի աստվածային ներկայությամբ առեցուն Աստծո փանը, որպեսզի աստվածային ընծա մանուկ Մարիամն իր կոչումը ճանաչի ու գրնի՝ հասակ առնելով Տիրոջ փանը:

Ընծայումը ժամանակային առումով երրորդ փոնն է՝ նվիրված ամենօրինյալ Ս. Կույս Մարիամին: Ս. Կույսի հղացումը եթե մի անթառամ և սքանչելի ծաղիկ էր՝ գեղեցիկ և անարար, և ծնունդը՝ որպես քաղցր պտուղ՝ արժանի Տիրոջ սեղանին, ընծայումն էլ՝ իր ծնողների ձեռքով այդ պտուղի նվիրումն էր այդ պտուղը ընծայած Տիրոջը՝ Նրա իսկ փաճարում: Եվ ավելի պանծալի, գերագույն ու հրաշալի է, որ Մարիամը Աստծո կողմից Աստծուն է ընծայվում, իբրև արժանավոր աստվածամայրության, իր Միածին Որդու ծննդյամբ մեղավոր մարդկությանը Աստծո հետ հաշտեցնելու համար:

Մարիամը երեք անգամ Աստծուն նվիրվեց իր ծնողների կողմից, նախ՝ ուխտակալությամբ, իրենց սրտի թելադրանքով, քանի որ նրան ուխտով ունեցան իրենց ծերության ու ամուլության մեջ և իրենց որովայնի պտուղը նվիրեցին Աստծուն: Երկրորդ, երբ Մարիամը 3 փարեկան էր, նրա մայրը՝ Աննան, փաճար փանելով՝ Աստծուն նվիրեց ուխտի իր զավակին: Եվ փոն բերելով՝ նրան սնում էր իբրև Աստծո ավանդ, միևնույն յոթերորդ փարին: Այնուհետև կադարվում է երրորդ ընծայումը՝ և Սրբուհի Կույսը հանձնվում է փաճարի կուսարանին,

ուր մնում է ևս յոթ փարի, Աննա մարգարետի հոգածության փակ, մինչև արքունքի հասնելը:

Ամենասրբուհի Կույսը ևս ինքն իրեն 3 ձևով ընծայեց Աստծուն: Նախ ինքն իր անձը նվիրեց, երբ ճանաչեց իրեն և իր Արարչին: Առանց վարանելու հավատում ենք, թե ևս իր գոյացության առաջին իսկ վայրկյաններից, այսինքն՝ բանական գոյության հետ նա իրեն ամբողջովին նվիրեց Արարչին՝ հոգով և ճշմարտությամբ: Թեպետ այս խորհուրդը մեզ համար գաղտնի և անհաս է, սակայն երբեք չպետք է կասկածի ենթարկենք այդ հանգամանքը:

Երկրորդ անգամ Մարիամն իրեն բոլորակերպ Աստծուն ընծայեց, երբ խելահաս դարձավ: Անշուշտ Եվայի զավակներից ավելի վաղ ընդունեց բանական մտքի կայծը և ինչ որ ուրիշները 7 կամ 6 կամ 5 փարեկանում են գիտակցում, ինքը գիտակցում էր փակավին 3 փարեկանում, երբ նրա միտքը լուսանշույլ ճաճանչներով զարդարված էր արդեն:

Երրորդ՝ երբ ծնողները նրան փաճարին նվիրեցին՝ իմաստուն և անարար Կույսն ինքն էլ իրեն Աստծուն ընծայեց, որպես բանավոր պատարագ ծնողների ընծայումից առավել: Այս ընծայաբերությամբ այնուհետև Ս. Կույսը բարձրանում է գերագույն աստճանին, մտքից և խորհուրդներից վեր: Քանի որ նյութական ողորմությունը Աստծուն փոխ փալ է նշանակում, ուրեմն եթե մեկն իր անձն Աստծուն է փալիս, ոչ թե որպես փոխ է, այլ իբրև անդարձ ընծա պիտի ընդունի Աստծուն ամբողջապես: Նույնը եղավ ևս Ս. Կույսի հետ, քանի որ նա եղավ ոչ միայն Աստվածընկալ, այլև Աստվածածին: Որովհետև Մարիամն ընտրվեց աստվածամայրության պաշտոնի համար, ապա դիմեց ավելի վեր, քան երկրավորները ու երկնավորներն են: Ավելի վեր, քան մարգարեներն ու առաքյալները, ճգնավորներն ու կույսերը:

Նա գերազանցապես աճեց ևս մարմնական կաթարելությամբ՝ օրեցօր և փարեց-փարի, այնպես որ երբ 7 փարեկան եղավ, գերազանցեց ամենակաթարյալ մարդկանց և իմաստնագույն կանանց: Իսկ երբ եղավ 14 փարեկան, արդեն ավելի կաթարելագույն էր բոլոր հոգածին արարածներից, նույնիսկ ավելի քան աննյութական հոգեղենները՝ մեկը մյուսից գերափայլ:

Նա, որ նախապես անպեսաբար էր ընդունում հրեշտակների սպասավորությունը որպես քույր, այնուհետև արդեն Աստծո կողմից ուղղակի պատգամավորներ էր ընդունում, որոնց շարքն իր լուսնին հասավ Գաբրիել հրեշտակապետով: Ս. Կույսը հրավիրվում էր այլևս ոչ թե հրեշտակային պատվի, այլ գերագույն մի շնորհի, որպես Աստծո դուստր՝ արժանանալով Աստվածորդու մայրության պարգևին:

Եթե չլինեք Մարիամի առաջին ընծայումը, չէր լինի երկրորդը, և ոչ էլ ավետումը գաբրիելյան և խորհուրդը աստվածամայրության: Հիմքի համեմատ պետք է լինի կառույցը, և կառույցի համեմատ էլ՝ հիմքը, որն է՝ խոնարհություն, կուսություն, արդարություն, աստվածապաշտություն և լուսնն ու գագաթը, որ մինչև երրորդ երկինք է հասնում և անցնում: Եվ դա աստվածամայրությունն է:

Միտելի քույրեր և եղբայրներ, Աստվածամայրը մեր բոլորիս մայրն է: Ինչպես ամեն մեկը կարող է իր մորն անկաշկանդ ու համարձակ մոտենալ ու որևէ խնդրանքով դիմել, նմանապես յուրաքանչյուր քրիստոնյա համարձակ կերպով ու անվարան կարող է և պետք է մոտենալ և իր խնդրանքը, իր ցավը, իր փառապանքը ներկայացնի Ս. Աստվածամորը, ով

հանապազ միջնորդ ու բարեխոս է մեր՝ մեղավոր մարդկանցս համար իր Միածին Որդու մոտ:

Ներկայես, մեր կյանքի փորձություններով լեցուն օրերի ուրախությունն ու երջանկությունը թող լինեն մեր անկեղծ ու սրբանց գրույցները Միածին Որդու Մոր հետ: Իսկապես, այդ գրույցները մեզ համար հրաշալի միջոցներ են՝ հոգու քաջությամբ ու արիությամբ լցվելու, որպեսզի Աստվածամոր բարեխոսությամբ Աստված մեզ ողորմություն անելով արժաւոր, որպեսզի Իր առջև կանգնելու և մեր խնդրանքներն ու խնդիրները Իրեն ներկայացնելու հանաքն Իր առջև կանգնելու և մեր խնդրանքներն ու խնդիրները Իրեն ներկայացնելու համար: Աստվածածինը մեր կյանքում Բեթղեհեմի մտորն է, ինչպես Բեթղեհեմում երկինքը ողջագործվեց երկրին, նմանապես և Աստվածածնի միջոցով մենք մեր կյանքում գգվում ենք և փարվում մեր Տիրոջը:

Ահալասիկ, սիրելիներ, նմանվենք մեր մորը: Նայենք նրա ընծայման եղանակին և մենք մեզ նվիրենք Տիրոջն ամենայն խոնարհությամբ: Նվիրվենք Տիրոջն ամբողջապես: Ընծայենք մենք մեզ Աստծուն և մենք մեր քրիստոնեավայել կյանքով դառնանք Աստծո բնակության տաճար: Թող մեզանից, Տիրոջ ողորմությամբ, արմատախիլ լինեն ամբարտաւանության և հպարտության չար փունկները:

Սիրելիներ, այսօրվա փոռի խորհրդով եկեք մեր հոգու խոսքը, աղոթքը միախառնենք Նարեկա վանքի մեծ սրբի՝ Գրիգոր Նարեկացու աղոթական խոսքերին և դիմենք Ս. Աստվածածնին. «Ով մարդ երեշտակ ու մարմնատեսիլ անբիծ քերովբե, երկնի թագուհի, անխառն ինչպես օդ, մաքուր՝ ինչպես լույս... ընդունիր մաղթանքն այս աղերսական քեզ դավանողիս, օգնիր թևավոր քո աղոթքներով, խնդրիր, աղաչիր ու բարեխոսիր, բանգի անպարտ մաքրությանդ համար, հավատացած եմ, խոսքդ կընդունվի»:

Շնորհք Տեսուն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի եղիցի ընդ ձեզ և ընդ ամենեսեանդ ամեն: